

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ δραχμὰς 80. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνα 10.

Ἐξάμηνος καὶ Τρίμηνος ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 19 Μαΐου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 25

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν γινώρισε κανένας, γιατί, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Μπέττη, ποὺ δὲ θέλησε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀφίσει τὴν κυρία της, ὁ σὲρ Ρόναλδ εἶχε ἀλλάξει σιγά-σιγά ὅλους τοὺς ὑπηρέτες κι' εἶχε βάλει ξένους.

Μάλιστα ὁ λόρδος βρῆκε μεγάλη δυσκολία νὰ μπεῖ στὸ σπίτι του, γιατί ὁ σὲρ Ρόναλδ εἶχε δώσει αὐστηρὰς διαταγὰς. Ἀναγκάστηκε νὰ φωνάξει, νὰ προστάξει σὰν ἀφεντικὸ καὶ νὰ φοβερίσει ὅτι θὰ πῆγαινε νὰ φέρει ἀστυνομικούς, ἂν δὲν τοῦ ἀνοίγαν τὴν πόρτα. Ὅταν ὅμως οἱ ὑπηρέτες πείσθησαν γιὰ τὴν ταυτότητά του, ὁ τόνος τους ἄλλαξε. Ζήτησαν συγγνώμη γιατί τὸν ἔκαμαν νὰ περιμένει, ἀλλὰ ὁ λόρδος δὲν κάθησε ν' ἀκούσει καὶ πολλὰ :

— Ποῦ εἶναι ἡ μυλαῖδη ; ρώτησε ἀνυπόμονα.

Ἡ καμαριέρα ἔφερε μερικὲς δυσκολίες ἀκόμη.

— Ἡ μυλαῖδη ὑποφέρει πολὺ... Μιά συγκίνηση θὰ μπορούσε νὰ τὴ θανατώσει...

Ὁ λόρδος τὴ σταμάτησε ἀπτόμα :

— Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά ! Φωνάξτε τὴ μὲς Μπέττη ! Ἡ καμαριέρα ὑπάκουσε κι' ἡ Μπέττη φάνηκε σὲ λίγο. Καθὼς ἐγινώρισε τὸν κύριό της, ἔφισε μιὰ φωνή :

— Ὁ μυλόρδος ! Εἶναι δυνατό !

Ἐκεῖνος χαμογέλασε θλιβερά :

— Ὡστε καὶ σὺ μὲ θαρροῦσες πεθαμένο ;

— Ναί, μυλόρδε ! Ὅλοι ἔτσι νομίζουν !

Κι' ὕστερα ρώτησε μὲ ἀγωνία :

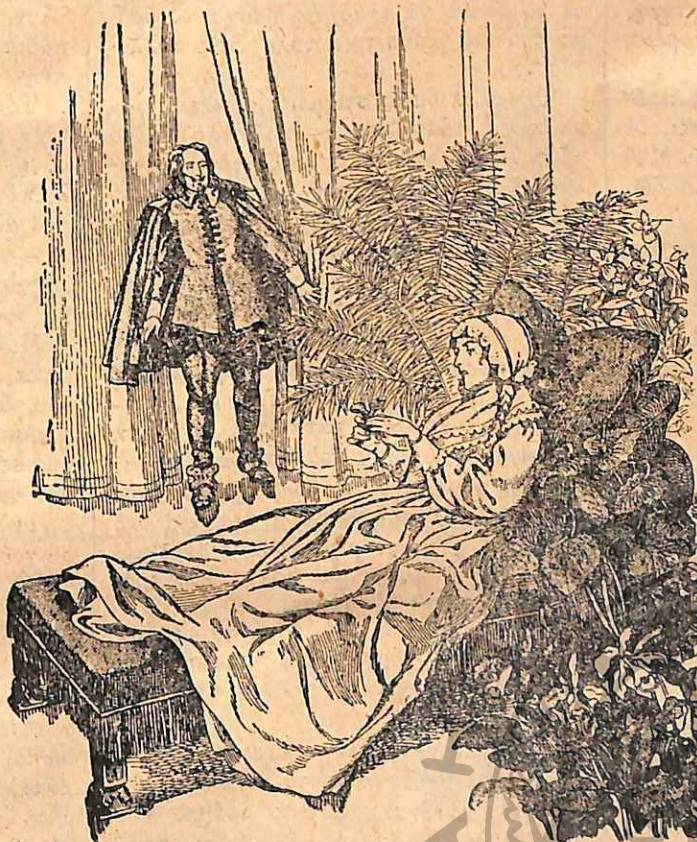
— Ὁ μυλόρδος ξέρεῖ ὅσα μᾶς ἔτυχαν ;

— Τὰ ξέρω ὅλα, Μπέττη ἔρχομαι

ἀπ' τὸ Χουάιτ-Γκέιτ. Εἶδα ἐκεῖ τὸν Πέρσυ καὶ μοῦ τὰ διηγήθηκε ὅλα.

— Ἀ, πόσο θὰ μὲ καταράστηκε ὁ μυλόρδος ! ἔκαμε ἡ Μπέττη μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

— Ὅχι, κόρη μου, τῆς ἀπάντησε ἡ συχα ἐκεῖνος. Ἐρῶ πὼς κινδύνεψες τὴ ζωὴ σου γιὰ νὰ σώσεις τὴ μικρὴ Νταίζη. Σὲ συγχωρῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά !

« Διάννα ! ἀγαπητὴ μου Διάννα ! ἐγὼ εἶμαι ! » (Σελ. 201, στ. γ')

— Εὐχαριστῶ, μυλόρδε ! εἶπε ἡ καμαριέρα, σκουπίζοντας τὰ δάκρυά της.

Ἡ μυλαῖδη τώρα εἶναι στὸ χειμωνιάτικο κῆπο, ὅπου προτιμᾷ νὰ μένει αὐτὴ τὴν ἐποχὴ.

Ὁ χειμωνιάτικος αὐτὸς κῆπος ἦταν μιὰ φωτεινὴ καὶ χαρούμενη γωνιά τῆς ἐπαυλῆς μὲ τεράστιες τζαμαρίες, ποὺ ἀφιναν ὅλον τὸν ἥλιο νὰ πλημμυρίζει μὲ

φῶς καὶ χαρὰ αὐτὸ τὸ καταφύγιο τῆς λαίδης. Ἐξωτικὰ ἄνθη καὶ φυτὰ στόλιζαν τὸ θερμοκήπιο σ' ὅλες τὲς μεριές.

Ἡ λαῖδη Διάννα ἦταν ξαπλωμένη σὲ μιὰ ντορμέζα μ' ἓνα ἄσπρο φόρεμα κι' ἐπαιξε μὲ τὸν αἰώνιο γαλάζιο φιόγκο, ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της.

— Διάννα, ἀγαπητὴ μου Διάννα, ἐγὼ εἶμαι ! εἶπε ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον προχωρώντας ἓνα βῆμα στὸ δωμάτιο καὶ πνίγοντας τὴν ἐπιθυμία ποὺ αἰσθανόταν νὰ τρέξει καὶ νὰ τὴν ἀγκαλιάσει τρυφερά.

Ἡ λαῖδη, ἀκούγοντας τ' ὄνομά της, γύρισε καὶ κοίταξε ξαφνικά.

— Ποῖος εἶναι ; ρώτησε, ἐγὼ στὰ μάγουλά της φάνηκε ἓνα περαστικὸ κοκκινάδι.

— Ἐγὼ, ὁ Γιώργος, ὁ ἀντρας σου ! Δὲ μὲ γινώριζεις ;

Καὶ γονάτισε στὸ πλάι της. Ἡ ἄρρωστη τοῦρριξε μιὰ ἀόριστη ματιά.

— Ὅχι, τοῦ εἶπε, δὲ σὰς ξχω ἰδεῖ ποτέ μου.

— Μὰ γαί, Διάννα, προσπάθησε νὰ θυμηθεῖς... Τὸ ἔξεχασες λοιπὸν τὸ Χουάιτ-Γκέιτ ;

— Χουάιτ-Γκέιτ ; Τί εἶναι τὸ Χουάιτ-Γκέιτ ; ρώτησε λιποψυχισμένη.

Ὁ λόρδος Ἐρλιγκτον ἀναστέναξε βαθεῖα. Πῆγε νὰ πιᾷ σὲ τὰ χέρια τῆς γυναίκας του, μὰ ἐκεῖνη τὰ τράβηξε ἀπτόμα, σφίγγοντας κοντὰ της τὸν γαλάζιο φιόγκο.

— Προσέξτε νὰ μὴ τσαλακώσετε, γιατί δὲ θάχει τί νὰ βάλει στὰ μαλλιά της, ὅταν γυρίσει.

— Τῆς Νταίζης εἶναι ; ρώτησε ὁ δυστυχισμένος πατέρας.

Καθὼς ἀκουσε τ' ὄνομα αὐτό, ποὺ χρόνια τώρα εἶχαν πάψει νὰ τὸ προφέρουν μπροστὰ της, ἡ ἄρρωστη ἄφισε μιὰ διαπεραστικὴ κραυγὴ.

— Νταίζη ! φώναξε. Τὴν εἶδατε σὲς τὴ Νταίζη ; Ἐέρετε ποῦ εἶναι ;

— "Οχι, αποκρίθηκε πικραμένα, δεν ξέρω τίποτα.

— Τότε τί θέλατε γάρθετε; Τί γυρεύετε εδώ, αφού δεν ξέρετε τίποτα για τη Νταίτζη;... Πήγε περίπατο με τη Μπέττη, είπε ύστερα σιγά-σιγά και μυστικά, στρίβοντας το φιάγκο στα δάχτυλά της. Θά γυρίσει τώρα και θά είναι ξεχτένιστη... "Εγώ τη χτενίζω — και τί τραβώ να ξεμπλέξω τὰ κατσαρά της τὰ μαλλιά! Δεν είναι ξανθά σαν τὸ χρυσάφι;

— "Όπως και τὰ δικά σου, αγαπημένη μου, είπε ὁ λόρδος "Ερλινκτον, ἀκουμπώντας τὸ χέρι του στὶς ξανθὲς πλεξίδες τῆς λαίδης.

"Εκείνη ὅμως τραβήχτηκε δυσάρεστη-μένη και εἶπε:

— Σταθήτε, τὴν ἀκούω πὺ ἐρχεται.

"Α, ὅχι, δὲν εἶν' αὐτή!

Ὅτε κοίταξε κἀν τὸν ἄντρα τῆς. "Ε-κείνος ἔκαμε μιὰ τελευταία δοκιμή.

— Διάνα! εἶπε μ' ἐπιβολή. Σήκω ἀπάνω κι' ἔλα μαζί μου! Ἰρέπει νὰ πᾶμε νὰ βρούμε τὴ Νταίτζη!

Τὸν κοίταξε τότε περίεργα, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της πολλὰς φορές καί, κοιτάζοντας τριγύρω τῆς ἀνήσυχα, ἀπάντησε μὲ χαμηλὴ καὶ φοβισμένη φωνή:

— "Οχι, δὲ μπορῶ. Ὁ Ρόναλδ πρόσταξε νὰ μὴ βγῶ ἔξω. "Αν θυμώσει, δὲ θ' ἀφίσει τὴ Νταίτζη μου νὰ γυρίσει. Μοῦ εἶπε πὺς ἂν δὲ φύγω διόλου ἀπὸ δῶ, θά μοῦ τὴ φέρει.

— Ὅστε τὸν φοβάσαι πολὺ τὸν σὲρ Ρόναλδ; ρώτησε ὁ λόρδος "Ερλινκτον, κρύβοντας μὲ δυσκολία τὸ θυμὸ του.

"Εκείνη ἀνατρίχιασε, κοίταξε μὲ τρό-μο γύρω τῆς κι' ἔσκυψε σ' αὐτὴ του:

— Ναι, τοῦ εἶπε σιγανὰ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ λέω!

Ὁ λόρδος "Ερλινκτον ἔμεινε βαθεῖα συλλογισμένος. Ἀρχίζει νὰ μαντεύει, θ-τι ὁ κακὸς συγγενὴς τῆς γυναίκας του εἶχε παίξει κάποιο σκοτεινὸ ρόλο σ' αὐ-τὴ τὴν ὑπόθεση. Γιατί εἶχε δώσει τόσο αὐστηρὲς διαταγές; γιατί ἡ Διάνα φοβό-ταν ἔτσι καὶ τ' ὄνομά του ἀκόμη;

"Αλλὰ ἡ ἴσια καὶ ἀγαθὴ καρδιά τοῦ λόρδου δὲ θέλησε νὰ σταθεῖ σὲ καμμιὰ κακὴ ὑ-ποψία καὶ σκέφθηκε ὅτι τὰ μέτρα αὐ-τὰ τοῦ ξαδέλφου του ἦταν διακαιολογη-μένα ἀπὸ τὴν ἐξαίρετικὴ κατάσταση τῆς Διάνας.

"Αλλωστε, ἀπὸ δῶ καὶ σὸ ἐξῆς, αὐ-τὸς μόνον ἦταν ἀρμόδιος νὰ φροντίσει γιὰ τὴ γυναίκα του κι' ὁ σὲρ Ρόναλδ δὲν εἶχε πᾶ ν' ἀνακατευθεῖ σὲ τίποτα.

Ἡ βαθεῖα αὐτὴ συγκίνηση τὸν κρά-τησε ἄγρυπνο ὅλη τὴ νύχτα, καὶ τὴν ἐπομένῃ ὁ λόρδος ἀποφάσισε νὰ φύ-γει ἀπὸ τὸ Λόκ-Λέδεν. "Εδλεπε ὅτι ἡ παρουσία του δὲν ἔμελλε νὰ φέρει καμ-μιὰ ἀλλαγὴ στὴ γυναίκα του.

— "Νὰ πρόφτανα τοῦλάχιστο νὰ φτά-σω σὸ χωριὸ μου, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ

ἀρχίσω τὴ λειτουργία στὴν ὥρα τῆς, σκέφθηκε ὁ παπᾶς. Τί θὰ ποῦν οἱ ἐνο-ρίτες μου ἂν δὲν με δοῦν τὴ συνηθει-σμένη ὥρα τὸ πρωτὶ στὴν ἐκκλησία.

"Ἐνῶ ὅμως συλλογίζεσταν αὐτά, ἔφθα-σε σ' ἕνα μέρος πὺ τὸ ἀναγνώρισε. "Ἡ-ταν μιὰ μικρὴ σκοτεινὴ λίμνη πὺ ψά-ρευε τὸ περασμένο καλοκαίρι. Τότε εἶ-δε ὁ παπᾶς ὅτι οἱ φόβοι του εἶχαν βγεῖ ἀληθινοί. Βρισκόταν βαθεῖα μέσα σὸ δάσος καὶ τὸ ἄλογο τραβοῦσε ὀλοένα κατὰ τὰ νοτιοανατολικά. Φαινόταν σὰν νὰ εἶχε σκοπὸ νὰπομακρύνῃ ὅσο τὸ δυ-νατὸν περισσότερο τὸν κύριό του ἀπὸ τὸ σπῆτι του κι' ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Μὲ βία πήδησε ὁ παπᾶς ἀπὸ τὴ σέ-λα. Δὲν μπορούσε νὰφύγῃ ἔτσι νὰ τὸν τραβᾷ τὸ ἄλογο μέσα στὴν ἐρημιά. "Ε-πρεπε νὰ γυρίσῃ σπῆτι του καί, μιὰ πὺ τὸ ἄλογο ἤθελε σῶναι καὶ καλὰ νὰ πη-γαίνῃ κατὰ τὴν ἀντίθετη διεύθυνση, ἀ-ποφάσισε νὰ γυρίσῃ περιπατηστὸς καὶ νὰ τραβᾷ τὸ ἄλογο ἀπὸ τὸν χαλινὸ ὡς-πὺ νὰ βγῇ σὸ δρόμο του. Τὺλίξε λοιπὸν τὸν χαλινὸ στὰ χέρια του καὶ ἡ ὁδοιπορία ἀρχισε. Σὲ λίγο ὅμως τ' ἄλο-γο ἀρχισε νὰ τοῦ φέρνῃ πάλι δυσκολίες. "Αντὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, στήλωσε τὰ πόδια του στὴ γῆ καὶ στάθηκε ἀκίνητο στὴν ἴδια θέση.

Τότε ὁ παπᾶς θύμωσε. Ποτέ του δὲν εἶχε δεῖρει ὡς τότε τ' ἄλογό του, καὶ οὔτε τώρα ἤθελε νὰ τὸ κἀνῃ. "Ερριξε λοιπὸν τοὺς χαλινούς ἀπάνω σὸ λαϊμὸ τοῦ ἀλόγου καὶ τὸ ἄφησε ἐλεύθερο.

— Πρέπει νὰ χωριστοῦμε μιὰ καὶ κα-λὰ καὶ σῶναι θέλεις νὰ τραβήξῃς τὸν δι-κό σου δρόμο, εἶπε.

Μόλις εἶχε προχωρήσει δυὸ-τρία βή-ματα, ὅταν τ' ἄλογο ἔτρεξε ἀπὸ πίσω του, δάγκωσε ἑλαφρὰ τὸ μανίκι του καὶ προσπάθησε νὰ τὸν κρατήσῃ. Ὁ παπᾶς γύρισε καὶ κοίταξε τὸ ζῶο στὰ μάτια, σὰν νὰ ἤθελε νὰ καταλάβῃ ἀπὸ τὴν ἔκ-φρασή του τὸν λόγο τῆς ἀνεξήγητης διαγωγῆς του.

Ὁ παπᾶς καλὰ-καλὰ δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πὺς ἦταν δυνατό αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὅμως ἕνα εἶναι βέβαιο. Παρ' ὅλο τὸ σκοτάδι, διέκρινε ὀλοκάθαρα τὸ πρόσωπο τοῦ ἀλόγου καὶ μπορούσε σ' αὐτὸ ἐπάνω νὰ διαβάσῃ ὡπὺς σὸ πρό-σωπο ἑνὸς ἀνθρώπου· καὶ τότε ἔξαφνα κατάλαβε ὅτι τὸ ἄλογο βρισκόταν σὲ τρο-μερὸ φόβο κι' ἀνησυχία. "Ερριξε στὸν κύριό του ἕνα βλέμμα πὺ ἦταν γεμάτο παράπονο καὶ παρακάλια. «Σὲ ὑπὲρ-τησα νύχτα καὶ ἡμέρα κι' ἔκανα πᾶν-τοτε τὸ θέλημά σου», φαινόταν σὰν νὰ τοῦλεγε «Δὲν μπορούσες καὶ σὺ νὰ κά-νῃς μιὰ φορὰ τὸ δικό μου τὸ χατήρι;»

Ὁ παπᾶς συγκινήθηκε βλέποντας αὐ-τὴ τὴν παράκλησι στὰ μάτια τοῦ ἀλό-γου. "Ἡταν ὀλοφάνερο ὅτι τὸ ἄλογο ζη-τοῦσε ἐκείνη τὴ νύχτα τὴ βοήθειά του, καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος μὲ καρδιά ἀ-

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΑΙΔΙΟΥ

— "Ω Παναγιά, λυπήσου ποῦμαι μόνο καὶ σῶσε ἀπὸ τὸ Χάρο τὴ Μαυμά μου, σὺ πὺ μπορεῖς νὰ γιάνῃς καθε πόνο.

Θὲ νὰ μο ράσω στὰ φτωχοπαῖδα δ,τι [κλείνω στὸ βάθος τοῦ πηλένιου κουμπάρου μιν καὶ τὸ ψωμί τοῦ δειλινού μου θὰ τοὺς δίνω.

Γιὰ σὲ ποῦναι μεγάλο τῶνομά σου, τοῦ κἀμπου θὰ μαζεύω τὰ λουλούδια καὶ θὰ τὰ φέρνω τίς γιορτὲς σὸ τὸνόνιά σου

Σὺ, Παναγιά μου, ζεῖς μέσ' στὴν γαλήνη τριγυρισμένη ὅπ' ὅλα τ' ἄγγελονδια. Μὰ ἐγὼ εἶμαι μόνο κι' ἔχω μόνο "Εκείνη! ("Απ' τὸ Ἰταλικὸ τῆς Modesta Bodini.)

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΣΕΛΛΑΣ ΛΑΓΚΕΡΑΦ (Βραβεῖον Νομπέλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

"Ἦταν ἔτοιμος νὰ στρίψῃ τὸλόγὸ του ἀλλὰ ἔξαφνα σκέφθηκε ἀλλοιούτικα. Πο-τέ του τὸ ἄλογο δὲν εἶχε χαθεῖ κι' οὔτε καὶ τώρα βέβαια θὰ εἶχε πάθει ἕνα τέ-τοιο πρᾶγμα. Ὁ παπᾶς μπορούσε νὰταν γελασμένος, ὅχι ὅμως αὐτό. "Ἔτσι ἀφι-σε τὸ ἄλογο νὰ τραβήξῃ ἡσυχα τὸ δρό-μο του καὶ βυθίστηκε πάλι στὶς συλλο-γές του.

Τὴν ἴδια ὅμως στιγμή ἕνα κλειδὶ τὸν χτύπησε τόσο δυνατὰ, πὺ παρ' ὀλίγο νὰ τὸν ρίξῃ κάτω ἀπ' τὸ ἄλογο. Κατά-λαβε λοιπὸν ὅτι ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ προσπαθήσῃ νὰ ἰδῇ πὺ βρισκόταν καὶ πὺ πήγαινε. Κοίταξε γύρω του καὶ εἶδε ὅτι περπατοῦσε πᾶνω σὲ μα-λακὸ χορτάρι καὶ ὅτι πουθενὰ δὲν φαι-νόταν κανένα μονοπάτι. Κι' ὅμως τὸ ἄλογο προχωροῦσε χωρὶς καμμιὰ δυ-σκολία. Καὶ ὅμως πάλι ἔνοιθε ὁ πα-πᾶς πὺς πήγαινε κατὰ τὴν ἀντίθετη διεύθυνση. Τράβηξε τὸ χαλινάρι κι' ἀ-νάγκασε τὸ ἄλογο νὰ γυρίσῃ πίσω καὶ μάλιστα κατάφερε νὰ τὸ βγάλῃ καὶ σὸ μονοπάτι. Μόλις ὅμως ἔφθασε ἐκεῖ-πέρα, ἔκανε τὸ ἄλογο μιὰ βόλτα καὶ τρά-βηξε ἴσια κατὰ τὸ δάσος.

Μ' ὅλο πὺ ὁ παπᾶς ἦταν βέβαιος γι' αὐτὸ πὺ νόμιζε, δὲν προσπάθησε ὅμως νὰ φέρῃ πάλι τὸ ἄλογο στὸν ἴσιο δρόμο.

— Μιὰ καὶ τὸ ἄλογο ἔχει τόση ἐπι-μονή, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, θὰ βρῇ μο-νάχο του κανένα καλύτερο δρόμο.

Κι' ἔτσι τὸ ἄφησε νὰ προχωρήσῃ. Τὸ ἄλογο τραβοῦσε ἴσια ἐμπρός του μ' ὅλο πὺ δὲν περπατοῦσε σὲ χαραγ-μένο δρόμο. "Αν τύχαινε μπροστὰ του κανένα ὕψωμα, τὸ σκαρφάλωνε σὰν νὰ ἦτανε κατσίκι, καὶ ὅταν πάλι ἦταν γιὰ νὰ κατέβῃ, ἔνωγε καὶ τὰ τέσσερα πόδια του καὶ ἀφηνόταν νὰ κατρακυλήσῃ κατὰ κάτω.

— Νὰ πρόφτανα τοῦλάχιστο νὰ φτά-σω σὸ χωριὸ μου, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ

ἀρχίσω τὴ λειτουργία στὴν ὥρα τῆς, σκέφθηκε ὁ παπᾶς. Τί θὰ ποῦν οἱ ἐνο-ρίτες μου ἂν δὲν με δοῦν τὴ συνηθει-σμένη ὥρα τὸ πρωτὶ στὴν ἐκκλησία.

"Ἐνῶ ὅμως συλλογίζεσταν αὐτά, ἔφθα-σε σ' ἕνα μέρος πὺ τὸ ἀναγνώρισε. "Ἡ-ταν μιὰ μικρὴ σκοτεινὴ λίμνη πὺ ψά-ρευε τὸ περασμένο καλοκαίρι. Τότε εἶ-δε ὁ παπᾶς ὅτι οἱ φόβοι του εἶχαν βγεῖ ἀληθινοί. Βρισκόταν βαθεῖα μέσα σὸ δάσος καὶ τὸ ἄλογο τραβοῦσε ὀλοένα κατὰ τὰ νοτιοανατολικά. Φαινόταν σὰν νὰ εἶχε σκοπὸ νὰπομακρύνῃ ὅσο τὸ δυ-νατὸν περισσότερο τὸν κύριό του ἀπὸ τὸ σπῆτι του κι' ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Μὲ βία πήδησε ὁ παπᾶς ἀπὸ τὴ σέ-λα. Δὲν μπορούσε νὰφύγῃ ἔτσι νὰ τὸν τραβᾷ τὸ ἄλογο μέσα στὴν ἐρημιά. "Ε-πρεπε νὰ γυρίσῃ σπῆτι του καί, μιὰ πὺ τὸ ἄλογο ἤθελε σῶναι καὶ καλὰ νὰ πη-γαίνῃ κατὰ τὴν ἀντίθετη διεύθυνση, ἀ-ποφάσισε νὰ γυρίσῃ περιπατηστὸς καὶ νὰ τραβᾷ τὸ ἄλογο ἀπὸ τὸν χαλινὸ ὡς-πὺ νὰ βγῇ σὸ δρόμο του. Τὺλίξε λοιπὸν τὸν χαλινὸ στὰ χέρια του καὶ ἡ ὁδοιπορία ἀρχισε. Σὲ λίγο ὅμως τ' ἄλο-γο ἀρχισε νὰ τοῦ φέρνῃ πάλι δυσκολίες. "Αντὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, στήλωσε τὰ πόδια του στὴ γῆ καὶ στάθηκε ἀκίνητο στὴν ἴδια θέση.

Τότε ὁ παπᾶς θύμωσε. Ποτέ του δὲν εἶχε δεῖρει ὡς τότε τ' ἄλογό του, καὶ οὔτε τώρα ἤθελε νὰ τὸ κἀνῃ. "Ερριξε λοιπὸν τοὺς χαλινούς ἀπάνω σὸ λαϊμὸ τοῦ ἀλόγου καὶ τὸ ἄφησε ἐλεύθερο.

— Πρέπει νὰ χωριστοῦμε μιὰ καὶ κα-λὰ καὶ σῶναι θέλεις νὰ τραβήξῃς τὸν δι-κό σου δρόμο, εἶπε.

Μόλις εἶχε προχωρήσει δυὸ-τρία βή-ματα, ὅταν τ' ἄλογο ἔτρεξε ἀπὸ πίσω του, δάγκωσε ἑλαφρὰ τὸ μανίκι του καὶ προσπάθησε νὰ τὸν κρατήσῃ. Ὁ παπᾶς γύρισε καὶ κοίταξε τὸ ζῶο στὰ μάτια, σὰν νὰ ἤθελε νὰ καταλάβῃ ἀπὸ τὴν ἔκ-φρασή του τὸν λόγο τῆς ἀνεξήγητης διαγωγῆς του.

Ὁ παπᾶς καλὰ-καλὰ δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πὺς ἦταν δυνατό αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὅμως ἕνα εἶναι βέβαιο. Παρ' ὅλο τὸ σκοτάδι, διέκρινε ὀλοκάθαρα τὸ πρόσωπο τοῦ ἀλόγου καὶ μπορούσε σ' αὐτὸ ἐπάνω νὰ διαβάσῃ ὡπὺς σὸ πρό-σωπο ἑνὸς ἀνθρώπου· καὶ τότε ἔξαφνα κατάλαβε ὅτι τὸ ἄλογο βρισκόταν σὲ τρο-μερὸ φόβο κι' ἀνησυχία. "Ερριξε στὸν κύριό του ἕνα βλέμμα πὺ ἦταν γεμάτο παράπονο καὶ παρακάλια. «Σὲ ὑπὲρ-τησα νύχτα καὶ ἡμέρα κι' ἔκανα πᾶν-τοτε τὸ θέλημά σου», φαινόταν σὰν νὰ τοῦλεγε «Δὲν μπορούσες καὶ σὺ νὰ κά-νῃς μιὰ φορὰ τὸ δικό μου τὸ χατήρι;»

Ὁ παπᾶς συγκινήθηκε βλέποντας αὐ-τὴ τὴν παράκλησι στὰ μάτια τοῦ ἀλό-γου. "Ἡταν ὀλοφάνερο ὅτι τὸ ἄλογο ζη-τοῦσε ἐκείνη τὴ νύχτα τὴ βοήθειά του, καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος μὲ καρδιά ἀ-

ποφάσισε στὴ στιγμή νὰ τὸ ἀκολουθή-σῃ. Χωρὶς κανένα δισταγμὸ ὁδήγησε τὸ ἄλογο σὲ μιὰ πέτρα ἀπ' ὅπου μπορού-σε νὰ πηδήσῃ στὴ σέλλα· καθαλίκεψε καὶ εἶπε:

— "Εμπρός, προχώρησε! Μιὰ καὶ με θέλεις κοντά σου, δὲν σ' ἀφίνω. Δὲν πρέ-πει κανεὶς ποτέ νὰ πῇ ὅτι ὁ παπᾶς τοῦ Ντέλσμπο ἀρνήθηκε νὰ βοηθήσῃ κά-ποιον πὺ βρισκόταν σὲ ἀνάγκη.

Κι' ἄφησε τ' ἄλογο νὰ πηγαίνῃ ὅπου ἤθελε καὶ μονάχα φρόντιζε νὰ κρατιέται καλὰ στὴ σέλλα του. Ὁ δρόμος πὺ ἀκο-λουθοῦσαν ἦταν πολὺ ἀπότομος κι' ἐπι-

κίνδυνος κι' ὅλη τὴν ὥρα τραβοῦσαν τὸν ἀνήφορο περνώντας ἀπὸ μέσα ἀπὸ ἕνα πυκνὸ δάσος. ὅπου δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ διακρίνῃ τίποτε, δυὸ βήματα πάρα-πέρα. Ὁ παπᾶς ὅμως ἔνοιθε ὅτι ἀνέ-βαιναν σ' ἕνα ψηλὸ βουνό. Τ' ἄλογο πα-τοῦσε πᾶνω σὲ βράχους, καὶ ἂν τὸ ὁδη-γοῦσε ὁ παπᾶς, δὲν θὰ τοῦ περνοῦσε πο-τέ ἀπ' τὸ μυαλό του νὰ τὸ περάσῃ ἀπὸ ἕναν τέτοιο δρόμο.

— Μήπως ἔχεις σκοπὸ νὰ μ' ἀνεβά-σῃς σὸ Μπλακαῖζεν; ρώτησε ὁ παπᾶς, καὶ λέγοντας αὐτὰ ἐγέλασε, γιατί τὸ Μπλακαῖζεν πὺ εἶπε, ἦταν τὸ ψηλότε-

ρο βουνὸ μέσα σ' ὅλο τὸ Χαίλζιγκενλαντ. Ἐνῶσω προχωροῦσαν, παρατήρησε ὁ παπᾶς ὅτι δὲν ἦταν μοναχὰ αὐτὸς καὶ τ' ἄλογο τοῦ πὺ πῆγαιναν τὸν ἴδιο δρό-μο. "Ακουγε πέτρες νὰ κυλοῦν καὶ κλα-διά νὰ σπάζουν· ἀκουγε βήματα σὰν νὰ περπατοῦσαν βαρεῖα ζῶα μέσ' σὸ δά-σος, κι' ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι σ' αὐτὸ τὸν τόπο ἦταν πολλοὶ λύκοι, σκέφθηκε μὴ πὺς τ' ἄλογο εἶχε σκοπὸ νὰ καλέψῃ μαζί τους.

Κι' ὅλο ἀνέβαιναν, κι' ὅσο προχωροῦ-σαν, τόσο πὺ ἀραιὸ γίνονταν τὸ δάσος. ("Ακολουθεῖ)

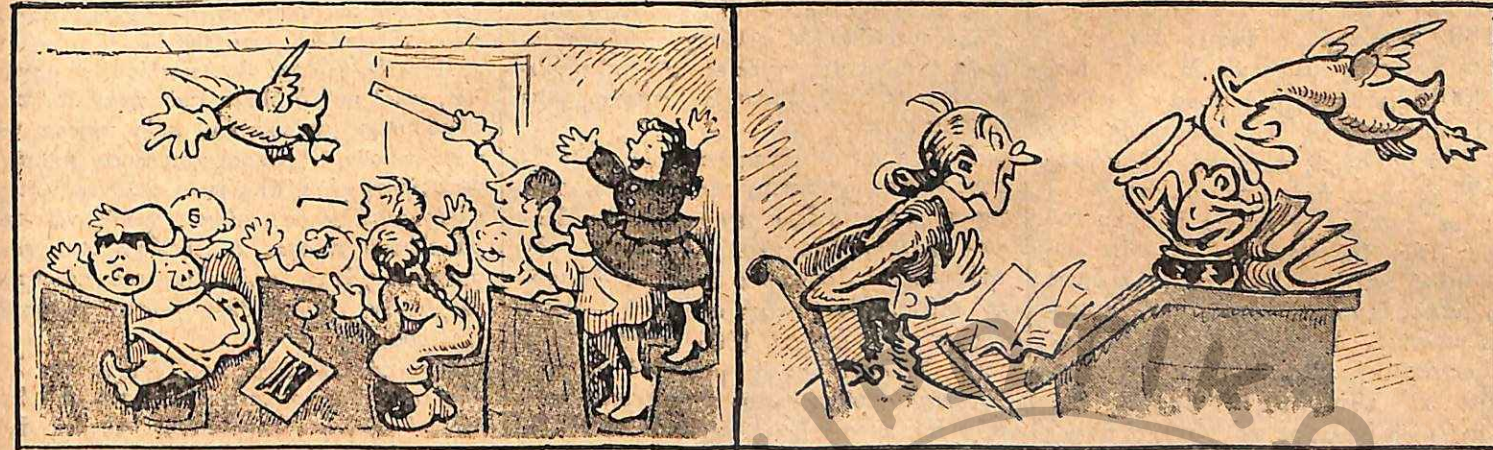
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

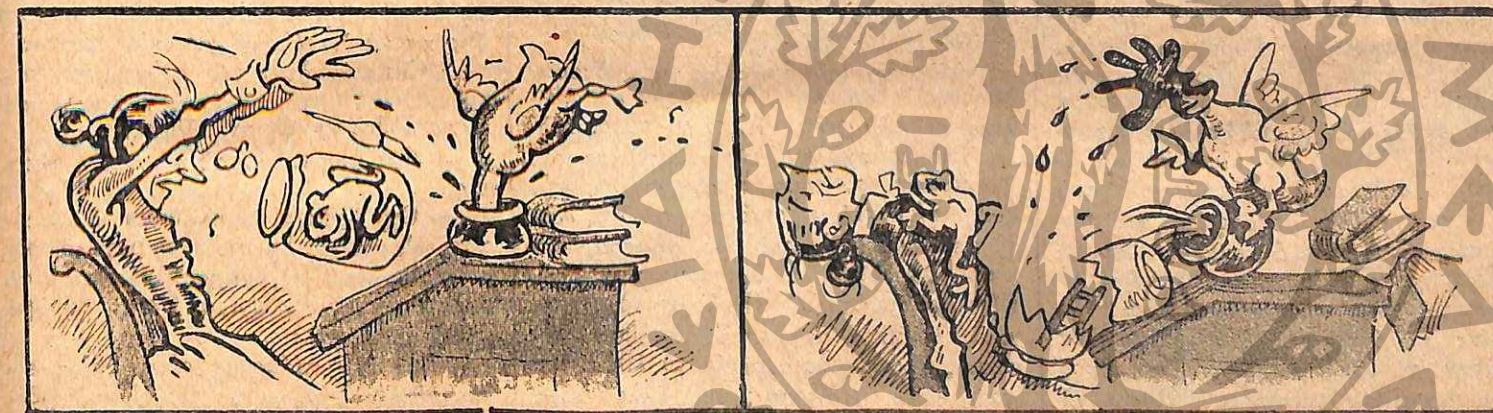
[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΑ'

"Αξαφνα λοιπὸν, ἐκεῖ πὺ τὰ παιδιὰ πρόσεχαν σὸ μάθημα, ἀκούνε ἕνα δυνατό φρού-φρού, γυρίζουν πρὸς τὸν κρότο καὶ βλέπουν νὰ πετᾷ ἀπὸ πάντων τους ἕνα μεγάλο παρόξενο πουλί, πὺ ἀντὶ γιὰ κεφάλι, εἶχ' ἕνα χέρι ἀνθρωπινό! "Ἦταν ἡ πάπια μὲ τὸ γάντι, πὺ εἶχε μπεῖ στὴν τάξη ἀπὸ τὸ παράθυρο...

Τὰ παιδιὰ τὴ δείχνουν μὲ φωνές: «"Ε!... "Ε!... "Ω!... "Ω!... "Εκείνη, στοαβή, ἔξακολουθεῖ τὸ πέταγμα τῆς. Φτάνει ὡς τὴν ἔδρα τῆς κυρίας Τερψιχόρης. Μπροῦμ! Σκοντάφτει σὸ βάσο μὲ τὸ βατραχάκι. Πατατόν! τὸ βάσο ἀναποδογυρίζεται καὶ σπάζει, χύνονται τὰ νερά, καὶ τὸ βατραχάκι πετιέται φοβισμένο σὸ στήθος τῆς ἀκόμα πὺ

φοβισμένης δασκάλας, Συγχρόνως ἡ πάπια μπλοῦμ! βουτᾷ μὲ τὸ κεφάλι σὸ μεγάλο καλαμάρι τῆς ἔδρας καὶ τὸ ἀνα-ποδογυρίζει κι' αὐτό.

Τὰ μελάνια χύνονται μαζί μὲ τὰ νερά, τὰ παιδιὰ ξεφωνίζουν, ἡ κυρία Τερψιχόρη λιγοθυμᾷ κι' ἡ πάπια φεύγει μ' ἕνα γάντι τώρα κατὰμαυρο, πὺ στᾷζει, στᾷζει σὰ νὰ κλαίῃ μὲ μαῦρα δάκρυα...

Κοντὰ στὴν ἔδρα εἶν' ἕν' ἄλλο παράθυρο. Κι' ἡ πάπια, πὺ ἔξακολουθεῖ τὸ πέταγμα τῆς στὰ τυφλὰ καὶ στὴν τύχη, βγαίνει ἀπὸ κῆ καὶ βρίσκειται πάλι σὸ δρόμο.

("Ακολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΑ

Άγαπητοί μου,

Α μάθατε ίσως πώς από το Παρίσι μās ήλθ' ένας όνομαστος ζωγράφος, ο Γαλάνης, για να κάμει και στάς Αθήνας μιάν έκθεση, αλλά προπάντων για να ξαναϊδή, μετά πολλά χρόνια, την πατρίδα του και τους δικούς του... Λοιπόν, ο ζωγράφος αυτός που άκουτε, είν' ένα παλιό Διαπλάσσειον και τὰ πρώτα βήματα στην τέχνη τάνκανε ζωγραφίζοντας τη Διάπλασι, την κυρά-Μάρθα, την Πίσσα, τον Άνανία και τις δώδεκα αδελφές του. Ναι, ο Γαλάνης έχει εικονογραφήσει τις πρώτες «Κυριακές της Διαπλάσεως», κι' όσοι έχετε τόμους της από το 1898 ως το 1900, μπορείτε να ιδήτε και να θαυμάσετε τὰ σκίτσα εκείνα που έχουν την υπογραφή του.

Και δέν είναι μόνο στις «Κυριακές». Το 1899 ο Γαλάνης έκαμε στη «Διάπλασι» και τους «Δώδεκα Μήνες». Και το 1900 δημοσίευε, μιά φορά το μήνα, τη «Γελοιογραφική Επιθεώρηση», δηλαδή από μιά σειρά παιδικές γελοιογραφίες. Τι όμορφα που ήταν όλ' αυτά!... Τι γέλια έκαναν τα παιδιά εκείνου του καιρού, όταν έδλεπαν τον Άνανία ζωγραφισμένο από τον Γαλάνη! Και όμως ο ζωγράφος δέν ήταν τότε παρά ένα παιδί με ναυτικά. Αίγοι, αλήθεια, έδειξαν στη ζωγραφική τόσο μεγάλο και τόσο πρώιμο κι' αυτοδίδαχτο τάλαντο. Να σάς διηγηθώ μάλιστα κι' αυτό το ανέκδοτο:

Μιά κυρία που τον είχε συμμαθητή στο Νηπιαγωγείο, θυμάται πώς ήταν άτακτος και συχνά ή δασκάλα τον έβαζε τιμωρία όρθο στη γωνία και με τὰ χέρια δεμένα πίσω. Και ξέρετε πώς την έκδικιόταν ο μικρούλης; Γύριζε κάθε τόσο και γοργά-γοργά, με τη γλωσσά του, ζωγραφίζε στον τοίχο την καρικατούρα της κι' έκανε τάλλα παιδάκια να ξεκαρδίζονται!... Αυτό δέν είναι βέβαια αξιομίμητο. Δείχνει όμως το παιδί που ήταν «γεννημένος ζωγράφος», και θυμίζει κείνο που είπε ο μεγάλος Γερμανός ποιητής κι' αισθητικός Λέσσιγκ (ο συγγραφέας του «Λαοκόοντα» και της Αιμιλίας Γαλόττι), πώς ο «Ραφαήλος» θά ήταν το ίδιο μεγάλος ζωγράφος κι' αν γεννιόταν κουλλός». Ήθελε να πη πώς ή ζωγραφική ικανότη δέν είναι τόσο στο χέρι, όσο στο νοῦ και στο μάτι. Το χέρι, απλό όργανο, έκτελει εκείνα που συλλαμβάνει το μάτι κι' ο νοῦς. Έτσι ένας γεννημένος ζωγράφος θά μπορούσε να ζωγραφίσω με το πόδι του, με τη μύτη του... Έτσι κι' ο μικρός Γαλάνης, όταν του έδεναν τὰ χεράκια

πίσω, ζωγράφιζε στον τοίχο με τη γλωσσά του.

Άλλά ή «Διάπλασις» δέν τον χάρηκε πολύ. Ούτε τάλλα αθηναϊκά φύλλα όπου ο έφηβος καλλιτέχνης είχε αρχίσει να συνεργάζεται. Το 1891 έφυγε για το Παρίσι. Όχι για να σπουδάσει, αλλά για να εργασθῇ, να δειχθῇ, να κηρύξῃ, να δοξασθῇ. Γι' αυτό σκίτσα του Γαλάνη δέν υπάρχουν παρά στους τρεις εκείνους τόμους που σάς είπα. Κι' αν τους έχετε, θάθελα να τὰ συγκρίνετε και να ιδήτε πόσο μεγάλη διαφορά παρουσιάζουν τὰ πρώτα από τὰ τελευταία. Μέσα σε τρία χρόνια, ο Γαλάνης είχε γίνη άλλος, άγνωριστος. Σπάνια μπορεί κανείς να παντήση μιά τόσο γρήγορη εξέλιξη. Άληθινά «άλλατα» έκανε στην Τέχνη του αυτός ο νέος! Για τοῦτο δέν πέρασαν ούτε άλλα τρία χρόνια και στο Παρίσι έγινε όνομαστός. Δημοσίευε ταχτικά γελοιογραφίες στα σπουδαιότερα σατυρικά φύλλα, συγχρόνως ζωγράφιζε και πίνακες, σοβαρά έργα, που γίνονταν δεκτοί στις σπουδαιότερες εκθέσεις. Οι κριτικοί τον εξεθεϊάζαν, οι φιλότεχνοι αγοράζαν έργα του, οι παραγγελίες τον πλημμυρούσαν κι' από επιτυχία, προχωρούσε σ' επιτυχία.

Είχε γίνει πια ένας από τους καλύτερους νέους ζωγράφους της Γαλλίας, νεωτεριστής χωρίς εξωφρενισμούς. Τον έλεγαν **μαίτο**, δάσκαλο. Άργότερα τον τράβηξε ή ζωλογραφία, ένα πολύ δύσκολο είδος. Στο διάστημα αυτό, — πόσα χρόνια είναι από το 1901; — δέν ήλθε στην Ελλάδα παρά μιά δυο φορές. Τον καιρό του πολέμου ήταν στρατιώτης στην Κέρκυρα. Εκεί σκάλισε σε έζολο το πορτραίτο του συγγραφέα Κ. Θεοτόκη που, μαζί με άλλα του ζωλογραφικά έργα, δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Κερκυραϊκή Ανθολογία». Έπειτα ξαναγύρισε στο Παρίσι. Κι' ήρθε τώρα στάς Αθήνας, όπου, καθώς σάς είπα, έτοιμάζει μιά έκθεση.

Αυτός είναι ο Γαλάνης με τόνονα. Μιά καλλιτεχνική δόξα σήμερα και γαλλική κι' ελληνική. Άλλά κι' αυτός βγήκε από το σχολείο της «Διαπλάσεως». Τὰ πρώτα του βήματα τάνκανε σ' αυτή, ζωγραφίζοντας προπάντων παιδιά. Και το περίεργο είναι που ώς σήμερα, ένα παιδί θεωρείται το άριστο ύργημά του. Είναι το περίφημο «Παιδί με το μηχανικό αλογάκι», μεγάλος κι' αληθινά θαυμάσιος πίνακας καμωμένος το 1914. Μά γιατί είπα περίεργο; Τι άλλο θέμα μπορούσε να επιτύχῃ καλύτερα ένας ζωγράφος βγαλμένος από το σχολείο της «Διαπλάσεως»; Ένα παιδί!

Σας ασπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα υπό 'Ιουλίου Βέρν)

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Διάλυση του πλοίου. — Κάτω από σκηνή. Κατασκευή σχεδίας. — Κουβάλημα στη σπηλιά.

Μετά την υποδοχή, που έλαβε το μέρος του κι' ο Πιστός, ανακατευόμενος τὰ χαρούμενα γαυγίσματά του με τις ζητοκραυγές των παιδιών, το πρώτο που είχεν να κάμουν οι έκδρομοί, ήταν να διηγηθούν τὰ καθέκαστα. Έπειδή όμως ήταν κατάκοποι, ή διήγηση αναβλήθηκε για το πρώτο. Τοῦτο μόνο είπε ο Μπριάν: — Είμαστε σε νησί!

Και δέν έφταναν τάχα αυτές οι τρεις λέξεις, για να μάθουν οι άλλοι το αποτέλεσμα της εξερεύνησης και να καταλάβουν πόσο άδεδειχτο κι' επικίνδυνο ήταν το μέλλον τους; Άλλά ο Γόρδων δέν εφάνηκε απελπισμένος. Δέν είπε τίποτα. Το ὕφος του μόνο έλεγε: «Καλά, αυτό το περίμενα, δέν έχω τίποτα περισσότερο να φοβηθώ!»

Την άλλη μέρα, 5' Απριλίου, οι μεγάλοι, μαζί με το Μόκο που ήταν άριστος σύμβουλος, μαζεύτηκαν στην πλώρα να συσκεφθούν. Οι μικροί κοιμόνταν ακόμα.

Στην αρχή, ο Μπριάν κι' ο Δόνιφαν διηγήθηκαν όλα όσα είδαν, χωρίς να παραλείψουν τίποτα, κι' έδειξαν τον γεωγραφικό χάρτη, που έλυε πια το πρόβλημα αν ή χώρα εκείνη ήταν νήσος ή ήπειρος.

Και πάλι, εκείνος που έδειχνε τον λιγότερο φόβο για το μέλλον, ήταν ο Γόρδων. Γνήσιος Αμερικανός αυτός, άνθρωπος δηλαδή πρακτικός, έδλεπε ότι ο φόβος, ή λύπη, ή άμηχανία, δέν ωφελοῦσαν σε τίποτα. Και προσπάθησε να έγχαρδίσω τους συντρόφους του, ύποσχόμενος ζωή ύποφερτή, αν ήθελαν να τον βοηθήσουν. Και πρώτα — πρώτα έπρεπε να διαλέξουν κατοικία όριστική.

Ο Μπριάν ήταν της γνώμης να προτιμήσουν τη σπηλιά εκείνη που είχαν ανακαλύψει κοντά στη λίμνη.

— Μας χωρεί όλους; ρώτησε ο Βάξτερ.

— Όχι βέβαια, αποκρίθηκε ο Δόνιφαν. Μπορούμε όμως να τη μεγαλώσουμε σκάδοντας. Ο βράχος δέν είναι τόσο σκληρός και δόξα σοι ο Θεός, έχουμε χέρια κι' εργαλεία.

— Άς την πιάσουμε τώρα όπως είναι, είπε ο Γόρδων, κι' άς είναι λιγάκι στενόχωρη.

— Και προπάντων, πρόσθεσε ο Μπριάν άς κουβαλήθουμε όσο το δυνατό γρηγορότερα.

Πραγματικώς, ή μετακόμιση έπρεπε να γίνη πολύ γρήγορα, γιατί μέρα με τη μέρα το πλοίο ξεχαρβαλωνόταν. Οι τελευταίες μάλιστα βροχές κι' οι δυνα-

τές ύστερα ζέστες τ'χαν κάνει σε κακή κατάσταση. Κι' αν ήταν μόνο να τὸ ξεφορτώσουν, τὸ πράγμα δέν θάταν τόσο δύσκολο· αλλά έπρεπε να τὸ διαλύσουν μεθοδικά, ώστε να μπορέσουν να πάρουν από τὸ ὕλικό του, τι θὰ τους ήταν χρήσιμο: σανίδια, μαδέρια, σίδερο, χαλκό και τὰ λοιπά.

— Και νάχουμε καλὸ ρώτημα, εἶπε ο Δόνιφαν, πὸν να μένουμε ὡς που να κουβαληθὸν τὰ πράγματα στὴ σπηλιά;

— Θὰ στήσωμε μιά σκηνὴ στὴν ὄχθη, ἀνάμεσα στὰ δέντρα, ἀποκρίθηκε ο Γόρδων.

— Λαμπρὴ ἰδέα! φώναξε ο Μπριάν. Μόνο ἂς μὴ χάνουμε καιρό.

Ἡ διάλυση τοῦ πλοίου, τὸ ξεφόρτωμα, τὸ κουβάλημα κι' ἡ κατασκευή σχεδίας γιὰ τὸ κουβάλημα αὐτό, ἤθελαν τὸ λιγότερο ἕνα μῆνα. Ὅστε πρὶν καταφέρουν να φύγουν ἀπὸ τὸν τόπο τοῦ ναυαγίου, θὰ τοὺς ἔβρισκε ο Μάιος, ἡ ἀρχὴ δηλαδὴ τοῦ χειμῶνα, γιατί σ' ἐκείνα τὰ μέρη τῆς γῆς ο Μάιος, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ Νοέμβριο.

Ο Γόρδων τὸ σκέφθηκε καλὰ να στήσουν τὴν σκηνὴ κοντὰ στὴν ὄχθη, γιατί τὸ κουβάλημα θὰ γινόταν ἀπ' τὸ ποτάμι πὸν ἦταν πλωτό. Ἐτσι ὑπῆρχε «κατ' εὐθεῖαν συγκοινωνία» ἀπὸ τὸν τόπο τοῦ ναυαγίου ὡς τὴ σπηλιά.

Εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἄρχισαν τὴν ἐργασία. Καὶ πρώτα-πρώτα ἔστησαν τὴ σκηνὴ καὶ κουβάλησαν σ' αὐτὴν τὰ πράγματά τους, στρώματα σκεπάσματα, τ' ἀπαραίτητα μαγειρικά σκεύη, ὅπλα, πολεμοφόδια, τρόφιμα. Κι' ἐπειδὴ ἡ σχεδιά θὰ γινόταν ἀπὸ τὰ συντρίμματα τοῦ πλοίου, τὰ παιδιὰ ἔπρεπε να περιμένουν τὴν ὁλοσχερὴ του διάλυση.

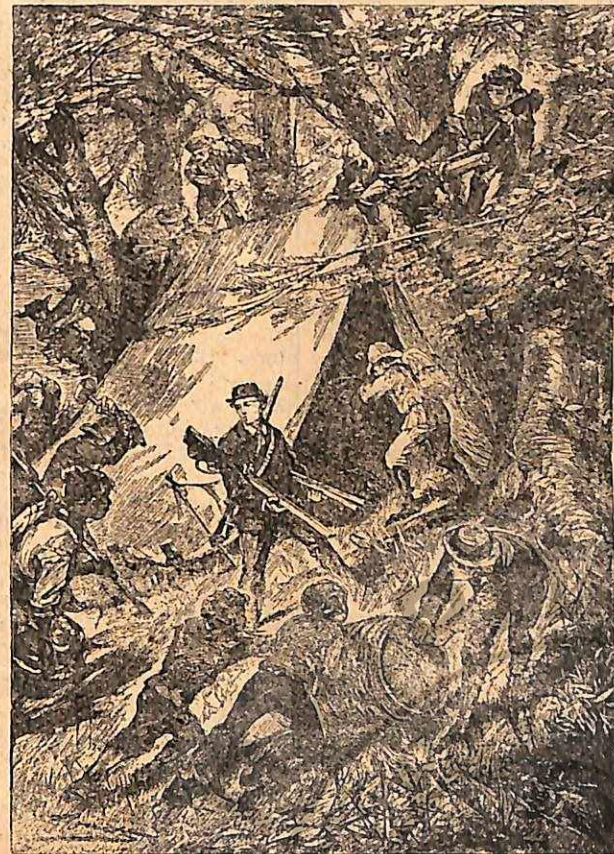
Ὅς τὴς 15' Απριλίου δέν ἔμεναν στὸ πλοιο παρά τὰ πολὺ βαριὰ πράγματα, πὸν θὰ τὰ ἐβγαζαν ἀφοῦ τὸ κομμάτιαζαν παραδείγμα-

τος χάρη τὸ μολύβι πὸν χρησίμευε γιὰ σαβούρα, τὰ μεγάλα βαρέλια τοῦ νεροῦ, τὸ βαροῦλκο, ἡ σιδερένια κουζίνα κτλ. Ὅσο γιὰ τὴν ἐξάρτηση, — κατάρτια, κερατὲς, πανιά, σχοινιά, ἀλυσίδες, ἀγκυρές καὶ καθεξῆς, — αὐτὰ λύθηκαν, κόπηκαν καὶ σιγά-σιγά κουβαλήθηκαν ἐκεῖ κοντὰ στὴ σκηνή.

Ἐννοεῖται ὅτι μ' ὅλες αὐτὲς τὴς ἐργασίες, δέν παραμελοῦσαν οὔτε τὸ κυνήγι οὔτε τὸ ψάρεμα, γιὰ να συντηρῶνται καὶ να οἰκονομοῦν τὰ τρόφιμα τοῦ πλοίου. Οἱ μεγάλοι κυνηγοῦσαν ἀγριο-περίστερα κι' ἄλλα πουλιὰ, ἐνῶ τὰ μικρὰ ψάρευαν, τὴν ὥρα πὸν τραβιόταν ἡ θάλασσα ἀπ' τὴ βραχὴν παραλία. Κι' ἦταν μιά χαρὰ να τὰ βλέπης να

τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὑπόλυτα, μ' ἀνασηκωμένα πανταλονάκια, να πελαγῶνουν ὡς τὰ γόνατα καὶ να πιάνουν καβούρια, πεταλίδες, ἀχιβάδες, γαρίδες κι' ὅ,τι ἔβρισκαν. Ὁ αὐστηρὸς Γόρδων τὰ μάλωνε πὸν ξεφώνιζαν καὶ «χαλοῦσαν τὸν κόσμο»· ο Μπριάν τὰ δικαιολογοῦσε. Μαζὶ με τοὺς μικροὺς τοῦ συντρόφους ἐργαζόταν στὸ ψάρεμα κι' ο Ζάκ, ο ἀδελφὸς τοῦ Μπριάν. Μόνο πὸν αὐτὸς δέν λάβαινε μέρος στὰ ξεφωνιτά τους καὶ στὰ γέλια τους.

Απὸ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου, ἡ θερμοκρασία ἄρχισε να χαμηλώνει ἐπαισθητὰ. Πολλὲς φορές, τὸ πρώτ, τὸ θερ-

«Έστησαν τὴ σκηνὴ καὶ κουβάλησαν τὰ πράγματά τους...» (Σελ. 205, στ β')

μόμετρο κατέβαινε ὡς τὸ μηδέν. Ὁ χειμῶνας πλησίαζε καὶ οἱ μικροὶ ναυαγοὶ ἔπρεπε να πάρουν τὰ μέτρα τους.

Φόρεσαν ὅλοι χειμωνιάτικα. Ὅταν ο Μπριάν έδλεπε κανένα συναχθέν, τὸν ἀνάγκαιζε να κίθεται κοντὰ στὴ φωτιά πὸν ἔκαιγε νύχτα-μέρα. Κι' ο Μόκος ἔφτιαγε γιὰ τοὺς κρυωμένους «ζεστά» με τὰ βότανα πὸν εἶχε τὸ φαρμακείο τοῦ πλοίου. Μ' αὐτὲς τὴς φρονιμες προφυλάξεις, κανένα παιδί δέν ἀρρώστησε σοβαρά.

Αφοῦ ἄδειασε τὸ πλοιο, ἄρχισαν να τὸ διαλύουν. Καὶ πρώτα ξεκαρφώσαν κι' ἐβγαλαν με προσοχὴ τὴς χάλκινες πλάκες πὸν τὸ σκέπαζαν. Με τὴς τανάλιες, με τὰ σφυριά, με τὰ σκεπάρνια, ἡ δύσκολη καὶ κουραστικὴ γιὰ τὰ συνειθιστα

παιδικὰ χέρια ἐργασία ἐξακολούθησε. Ὁλοι ἐργαζόταν με φιλοτιμία καὶ με ὁμόνοια. Ἡ διάλυση ὅμως δέν προχωροῦσε τόσο γρήγορα. Εὐτυχῶς, στὴς 23 τοῦ Ἀπριλίου, οἱ κουρασμένοι ἐργάτες ἔλαβαν μιάν ἀπρόοπτη βοήθεια ἀπὸ τὸν οὐρανὸ: τὴ νύχτα ξέσπασε μιά θύελλα.

Απὸ τὰ μεσάνυχτα ὡς τὸ πρώτ ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε ἀδιάκοπα. Δέν ἔβρεξε πολὺ — κι' αὐτὸ ἦταν εὐτύχημα, — ο άνεμος ὅμως ἦταν τόσο σφοδρὸς, πὸν τὰ παιδιὰ, μέσα στὴ σκηνή, φοβόνταν μὴ τοὺς τὴν πάρῃ. Ἀλλ' αν ἡ σκηνὴ ἔμεινε στὴ θέσιν της, γιατί τὴν εἶχαν καλὰ στερεωμένη ἀνάμεσα στὰ δέντρα, τὸ κα-

κόμοιρο ὅμως τὸ πλοιο «διελύθη εἰς τὰ ἔξ ὡν συνετέθη». Καὶ τὸ πρώτ τὰ παιδιὰ δέν βρήκαν στὴ θέσιν του παρά ἕνα σωρὸ ξύλα καὶ σίδερα, ἀπάνω στὰ βαριὰ πράγματα πὸν ἦταν μέσα στὸ πλοιο.

Απὸ τὴν ἴδια μέρα ἄρχισαν να κουβαλοῦν ὅλ' αὐτὰ τὰ ὕλικά στὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, λίγα βήματα μακριὰ ἀπ' τὴ σκηνή. Κι' αὐτὸ δέν ἦταν βέβαια εὐκόλο ἐργο, ἀλλὰ σιγά-σιγά, με ὑπομονὴ καὶ με κόπο, ἔγινε. Ἀ, τί περίεργο θέαμα πὸν ἦταν τὰ παιδιὰ ζευγμένα σ' ἕνα μεγάλο δοκάρι, να σέρνουν λαχανιασμένα καὶ τὸ ἕνα να παροτρύνῃ τὸ ἄλλο! Ἐτσι τὰ κουβάλησαν ὅλα. Ὁ Βάξτερ, πὸν εἶχε κάποια κλίσιν στὴ μηχανικὴ, σοφίζοταν καλοὺς τρόπους κι' ἔδινε πολὺτιμες ὁδηγίες. Κι' ο ἔμπειρος Μόκος τὸ ἴδιο. Π. χ. συμβουλή τοῦ μούτσου ἦταν να μπήξουν στὴν ἄμμο παλούκια καὶ σε κάθε παλούκι να δέσουν ἀπὸ ἕνα **παράγκο**, δηλαδὴ καρούλια με σχοινιά, — **σύσπαστο** λέγεται αὐτὸ στὴ μηχανικὴ, — καὶ να δεκαπλασιάζουν με τὸ μηχανήμα αὐτὸ τὴς δυνάμεις τους.

Ὅς τὴς 26 τοῦ Ἀπριλίου ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ πλοίου ἦταν κουβαλημένα. Ἡ δυσκολότερη ἐργασία εἶχε γίνη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Εἶχα κινήσει μιάν ἀγνή, θυμάμαι, κι' εἶχα πάρει τὸ δρόμο πὸν μοῦ ἀνοίγονταν καὶ πὸν με καρτεροῦσε, να πάω κι' ἐγὼ τὸ τάμα μου, προσκυνητὴς στὴ χάρι τῆς θεᾶς ἐκείνης πὸν συχνὰ σ' ὄνειρο μοῦ μιλοῦσε.

Μά πρὶν ἀκόμα τὸ πυρὸ με βρεῖ τὸ μεσημέρι, κουραστικὰ κι' ἀπόγειρα καθὼς ἐπερπατοῦσα, κι' ἀλόημονο! δὲ βοήθησε πονετικὸ ἕνα χέρι γιὰ να με φέρει ὡς τὸ ναὸ πὸν τόσο λαχταροῦσα.

Γ. ΚΟΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ ΤΟ ΚΛΩΝΑΡΙ

Πολέμου ακούγεται κραυγή. Στη χώρα απ' άκρη σ' άκρη τα λάβαρα άνεμίζουν του χωρισμού θολάρυμρο στα μάτια είναι το δάκρυ, μύριες καρδιές ραγίζουν.

Πολέμου ακούγεται κραυγή. Κάθε στρατιώτη βήμα ποιά τύχη το προσμένει; στού δοξασμένου γυρισμού τὸ δρόμο, γιά σὸ μνημὲα τῆς λήθης τὸν πηγαίνει;

Πολέμου ακούγεται κραυγή. Εὐλογημένη ἡ ὥρα! Κάθε παλμὸς ἀς κλείνει τὸν κεραυνὸ τοῦ ἐκδικητῆ καὶ τοῦ χαμοῦ τῆς πόρτα γιά μιὰ ἱερὴ γαλήνη.

Δὲν ξέρω ἂν βγαίνει ὁ δρόμος σου στὸ γυρισμὸ ἡ σὸ μνημια, καλὸ μου παλληκάρη, μὰ εἴτε στεφάνι νεκρικό, εἴτε τῆς νίκης σῆμα, μὲ ἀτίμητη ἔχει χάρη τῆς Δάφνης τὸ κλωνάρι!

Ἀττική Ἀδύγη-Τσοῦχτρα
(Β' Βραβεῖο Μ. Παιδικῶν Διαγωνισμῶν)

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΜΠΟΡΑ

Ὁ οὐρανὸς μὲ δυνατὲς βροντὲς καὶ ἰσχυρὲς λάμπεις ἀπειλεῖ τὴ γῆ! Ἐγὼ, λαχανιασμένη ἀκοιμητὴ πὸ τρέξιμο, μὲ μεγάλην χαρὰ συλλογιζόμουν πόσο φτηνὰ γλύτωσα τὴ μπόρα γυρίζοντας ἀπ' τὸ σχολεῖο...

Πελώρια μαῦρα καὶ μαβιά σύννεφα ἦσαν ἑτοιμα νὰ ξεσπάσουν. Οἱ διαβάτες, μὲ σηκωμένους τοὺς γκαβάδες τῶν πανωφοριῶν, περνοῦσαν βιαστικοί, σχεδὸν τρέχοντας τὸν πολυσύχναστο ἀσφαλτοστρωτὸ δρόμο. Τὰ μεγάλα δέντρα ποὺ περιστοιχίζον τὴ μόννη τῆς μικρῆς πόλης πλατεῖα, τὰ τόσο ὁμορφα κατὰ τὴν ἀνοιξή, ἔδειαν τώρα μὲ μαβιά τὰ γυνὰ τους κλωνάρια, σὰ νὰ ζητοῦσαν ἐκδίκηση γιά τὰ χαμένα φύλλα, γιά τὴ χαμένη ὁμορφιά...

Ὡστόσο ἦμουν πολλὴ εὐχαριστημένη μὲ τὴ ζεστασιά τοῦ δωματίου μου καί, καθισμένη σιμά στὸ παράθυρο, ἀφῆνα τὴ φαντασία μου νὰ πλανᾶται...

Ἐξάφνα τὰ σύννεφα ἔξασπασαν καὶ οἱ διαβάτες τρέχουν, καταφεύγουν στὰ μαγαζιά, ποὺ μὲ ὀρθάνοικτες τίς πλατεῖες τους πόρτες, δέχονται φιλόξενα. Ὡς καὶ τὸ μικρὸ τοῦ μπάριπα-Σταύρου περιπτερο γερμίζει. Ὁ δρόμος ἐρημονεῖται καὶ μεταμορφώνεται σὲ μεγάλὸ ρυάκι...

Σὲ λίγο ὁμοῦς ἡ μπόρα περνᾷ. Τώρα ὁ σιρόκος, ποὺ τόσο ὀδυνητικὰ φουσούσε, ἔπεσε σχεδὸν ἀπὸτομα, καὶ νικητὴς ὁ ζουρλο-βορρικός σπρωχνε μὲ βία τὰ σύννεφα, καθαρίζοντας τὸν οὐρανὸ καὶ ἐκείνα σὰ φοβισμένα τρέχουν τρελλά...

Ὁ οὐρανὸς ὅλος ξαστερόναι. Ἐξάφνα τὰ σύννεφα ἔξασπασαν καὶ οἱ διαβάτες τρέχουν, καταφεύγουν στὰ μαγαζιά, ποὺ μὲ ὀρθάνοικτες τίς πλατεῖες τους πόρτες, δέχονται φιλόξενα. Ὡς καὶ τὸ μικρὸ τοῦ μπάριπα-Σταύρου περιπτερο γερμίζει. Ὁ δρόμος ἐρημονεῖται καὶ μεταμορφώνεται σὲ μεγάλὸ ρυάκι...

στερώνει. Ξαναπαίρνει τὸ αἰθέριο γαλανὸ τοῦ χρώμα. Κι' ἐνῷ ὁ δίσκος τῆς ἡμέρας, μὲ ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ, κλίνει πρὸς τὴ δύση, ἀπ' τάντικρινὸ βουνὸ ἄλλος ξεπροβάλλει δίσκος: εἶναι τὸ φοντ-μωλ τῆς νύκτας. Ὁ ἕνας σὲ λίγο χάνεται, πνίγεται μέσ' στὴν ταραγμένη λίγο θάλασσα, ἐνῷ ὁ ἄλλος, περήφανος, καμαροτὸς, ἀνεβαίνει...

Θαλασσοταραχὴ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΠΡΩΤΙΝΟ

Μόλις πρόβαλλαν οἱ πρώτες χρυσὲς ἀχτίδες, ἐγὼ ἦμουν στὸ πόδι. Ντύθηκα εὐθὺς καὶ κἀθήσα στὸ παράθυρο νὰ θαυμάσω τὴ φύση. Τὰ πουλιὰ ἀρχισαν τὴ γλυκεῖα τους φλυαρία καὶ τὰ δένδρα ἀνεμίζουν πρόσχαρὰ τὰ κλαδιά τους, τὰ στολισμένα ἀπὸ νιόβγαλα φύλλα καὶ ἀνθή. Ἡ γλῶση, καταπράσινη, βγήκε νὰ στολίσῃ κι' αὐτὴ τὴ γῆ μὲ τὰ γριολούλουδά της... Ἡ θάλασσα δὲν εἶν' ἀγριεμένη μὲ τάλαιφρὸ κυματάκι χτυπᾷ καὶ χαϊδεύει τὰ κροτάλια... Ἡ φύση ὅλη εἰς και ἡρεμὴ καὶ γλυκεῖα μὲ τὸν καθάριο οὐρανὸ ποὺ τὸν χρυσώνει ὁ λαμπρὸς φωτιστὴς τοῦ ἡλίου. Ὅλα μαζί, μέσ' ἀπ' τὴν καρδιά μου, μοῦ λένε:

— Ἦρθε ἡ ἀνοιξή! Ἦρθε ἡ εὐτυχία!...

Δεβέντης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ λικουδὴς ὁ Τοτὸς βλέπει στὸ δρόμο ἕναν μικρὸ ποὺ πολεῖ λουκούμια. Καὶ τὸν ρωτᾷ:

— Δικὰ σου εἶναι τὰ λουκούμια;

— Ναι.

— Καὶ γιατί δὲν τὰ τρῶς;

Μαῖμὸς τοῦ Κωλέτη

Ὁ Κλεάνθης: ἐκεῖ ποὺ γράφει τὰ γαλλικά του, ρωτᾷ τὴν ἀδελφή του:

— Ἀ, τὸ ἔξεχασα. Πὼς λένε τὸ κίτρινο γαλλικά;

— Ζων, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκείνη.

(jaune).

— Γιατί ζῶν; κάνει ὁ Κλεάνθης. Τὸ ἔξεχασα, σοῦ εἶπα.

Δουλοῦ Μ. Ἀρμάο

Κι' ἄλλο «γαλλικό»:

Στὸ μάθημα ὁ δάσκαλος ρωτᾷ τὸν Τάκη:

— Πὼς λέγεται γαλλικά τὸ μαχαίρι;

Ὁ Τάκης δὲν τὸ ξέρει ὁ Γῶγος ἀπὸ πίσω τοῦ τοῦ ψιδυρίζει:

— Contean! contean!

Κι' ὁ Τάκης μὲ θυμὸ:

— Δάσκαλε! αὐτὸς μὲ λέει κουτό!

Ροδοπλασμένη Βοσκοπούλα

Τὸ πρῶτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ

[1^η Διάπλ. 1927, φυλλ. 39]

Τρεῖς ἦσαν οἱ «σκόπελοι» τοῦ γαλλικοῦ κειμένου ποὺ σὰς εἶχα δώσει νὰ μεταφράσετε: Τὰ παιδιὰ γαλλικά *baba, bébé, mimi* κτλ. ποὺ ἔπρεπε νὰποδοθοῦν μετὰ ἀπολογία ἐλλληνικά. Ὁ γαλλικός «*Pierrot a beau lui dire*» (ποὺ θὰ πῇ «τοῦ κάκου τοῦλέγε καὶ τοῦ ξανάλεγε»). Καὶ *ela tète cerne*, δηλ. τὸ σγουρόμαλλο ἀρσενικο κεφάλι. Μπορὸ νὰ πῶ διὰ τοὺς «κοπελοὺς» αὐτοὺς νανάγησαν οἱ προσπαθεῖες τῶν περισσοτέρων. Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ «*beau lui dire*» τί ἀστεία ποὺ τὸ μεταφράζουν!...

Ἐ, ὅσοι τὸ μετέφρασαν σωστά, καθὼς κι' ὅσοι ἀπέδωσαν μ' ἐπιτυχία τὰ γαλλικά παιδιὰτα, εἶναι αὐτοὶ ποὺ παίρνουν καὶ στὶς δυὸ τάξεις τὰ βραβεῖα.

Θάταν ὁμοῦς τὸ πῶς δύσκολο πῶγμα τοῦ κόσμου νὰ πῇ κανεὶς ποιά ἀπὸ τίς δυὸ μεταφράσεις εἶναι ἡ καλύτερη: τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Πολίτου ἢ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος. Γι' αὐτὸ, βλέπετε, τοὺς δίνω Πρότο Βραβεῖο ἐξ ἴσου. Κι' ὁ μόνος λόγος ποὺ προτάσῃ τὸν Ἀκαδημαϊκὸ Πολίτη κι' αὐτοῦ μόνον δημοσιεύω τὴν μετάφραση, εἶναι ποὺ ἡ Μεγάλη Ἑλλάς πολλὰς φορὲς βραβεύθηκε ὡς τώρα κι' εἶχε τὴν εὐχαρίστηση νὰ ἰδῇ δημοσιευόμενα ἔργα της. Εἴμαι βέβαιη μάλιστα πὼς κι' ἡ ἴδια θαναγωνορίση τὴν ἰσότητά καὶ, χωρὶς κανένα κακοφανισμό, δάφνησιν αὐτὴ τὴν εὐχαρίστηση σ' ἕνα πρωτοβράβετο συνάδελφόν της.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΓΛΩΣΣΑ, ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω.

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ἔδωκεν: Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης [20Ε] καὶ Μεγάλη Ἑλλάς [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μάγισσα [18Ε]. — Νάγκισσος [16Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀννα Δάσκαρι [15Ε]. — Ἀττική Ἀδύγη [15Ε]. — Ἀμλετ [15Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [13Ε] εἰς ἑκαστον: Γκιώνης, Ἀλκυών, Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Ἀγγελος Δάφνης, Ἠλιογέννητη, Ἐλευθέριος Ρουσάκης, Μανκτόφ.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἑκαστον: Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι, Ἐλάτη τοῦ Αἰνίου, Νεράϊδα τοῦ Βοσπόρου, Ὀπάδος τοῦ Τολστόϊ, Γεώργ. Παπαστάμος.

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [8Ε] εἰς ἑκαστον: Κεραυνός, Σούζη, Θάϊς, Φαέθων, Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικής, Νέμεσις, Ἀσταρόβρογγο, Βόσπορος, Κωνστ. Ε. Δέριος, Εὐστράτιος Παξινός, Ι.Θ. Θέμελης.

ΜΙΚΡΑ ΓΛΩΣΣΑ, ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω.

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ζηλεμένο Κάστρο [16Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Τσοῦχτρα [14Ε]. — Λιχούδα [14Ε]. — (Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ: Ἀτρήμητη Φοβητοῦρα [15Ε].)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀ. Μα' ρουηλίδης [12Ε]. — Μαρουσιωτάκι [12Ε]. — Ἡρώικη Φέσα [11Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἑκαστον: Ὀνειρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, Καμάρι τῆς Μητέρας, Ἐλένη Δρόση, Πορφύρις, Ντέμοσι, Ἀγνή Ψυχούλα, Ἐλένη, Κουτογνίθι.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [18Ε] εἰς ἑκαστον: Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ, Μελίσσα, Ἐκδικητὴς, Μαῦρος Ἀετός, Ὀμήλεια, Ζουλέϊκα, Καπετὰν Φασαρία, Φούσκα.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [6Ε] εἰς ἑκαστον: Ταξιδιάρικο Κύμα, Συννεφάκι, Σταράτη, Δέανδρος Κουκουβέλης, Περιπλοκάς, Πλάνο Δοξάρι, Πέτρος Ριονοαί, Χρυσὸ Παγώνι, Ἀλκμήνη.

Σημ. — Προκειμένου γιά μετάφραση, ποὺ λέγει σχεδὸν τὰ ἴδια, κρίνω περιττὴ τὴν δημοσίευσήν αὐτῆς ποὺ ἐβραβεύθη στὴ Μικρὴ Τάξη. Αὐτὸ θὰ τόκανα μόνον ἂν, κατὰ συμπῆψη, ἡ βραβευμένη μετάφραση τῆς Μικρῆς ἦταν καλύτερη ἀπὸ τὴν βραβευμένη τῆς Μεγάλης, ὅταν πάλι θὰ ἔκρινα περιττὸ νὰ δημοσιεύσω κι' αὐτήν. Ἄλλο, βλέπετε, εἶναι ὅταν ὁ Διαγωνισμὸς γίνεται γιά ποίημα, διήγημα κτλ. Ἀπ' αὐτά, ὅλα τὰ βραβευμένα μποροῦν νὰ δημοσιεῦνται.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ο ΤΟΤΟΣ - ΡΟΒΙΝΣΩΝΑΣ

ΠΩΣ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

Ὁ Τοτὸς ἔφερε τὸν Παρασκευά στὸ ὁμορφὸ σπιτάκι του ποῦναι φτιαγμένο ἀπὸ κλαριά δέντρων.

Ἐχε μεγάλα σχέδια ὁ Τοτὸς. Δὲν τοῦ ὀρέσει νὰ μὲν ἀγρόματος ὁ Παρασκευᾶς καὶ γι' αὐτὸ σήμερον θὰ τὸν μάθῃ νὰ διαβάξῃ.

Ἐβαλε στὴ μύτη του τὰ ματογυῖα, φόρεσε τὸν μεγάλο του σκούφο, τὸν μυτερό, πῆρε καὶ τὴν ἀσπρη βέργα καί, νὰ! ἀρχίζει τὸ μάθημα.

Ἄλλὰ τὸ μαῦρο καὶ σγουρόμαλλο κεφάλι τοῦ καίμενου τοῦ Παρασκευᾶ εἶναι πολλὸ ξερό.

Ἄδικα κοιτάζει ὁ Τοτὸς λέγοντάς του Ἀ. Α. Α. Ὁ Παρασκευᾶς δὲν καταλαβαίνει τί εἶναι αὐτὸ τὸ Α. Α. Α.

— Α. Α. Α. φωνάζει ὁ Τοτὸς ποῦχει σκαλώσει στὴν ἀκρὴ τοῦ μαυροπινάκου εἶναι λοιπὸν δύσκολο νὰ πῇς Α. Α. Α.;

Καὶ κουνιέται δεξιὰ κι' ἀριστερά, καὶ σκάζει στὰ γέλια, καὶ κοροϊδεύει τὸν καίμενο τὸν Παρασκευά, καὶ κάνει τὴν μεγάλην φασαρία ποὺ νομίζει πὼς εἶναι καμμιὰ ντουζίνα παπαγάλοι στὸ δωμάτιο.

— Μὴν πολυκοροϊδεύετε, κύριε Τοτὸ. Δὲν εἶσθε δὲ πολλὸ πῶς σφῶς ἀπὸ τὸν Παρασκευά.

Καὶ ὁ Τοτὸς ξαναρχίζει τραβώντας ταῦτ' τοῦ μαθητῆ του: Α. Α. Α.

— Αἱ! Αἱ! Αἱ! κάνει ὁ μαθητής.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! φωνάζει ὁ

δάσκαλος ποὺ ἄκουσε Α. Α. Α.!

Καὶ τὸ μάθημα ἐξακολουθεῖ. Ὅταν ὁμοῦς ὁ Τοτὸς συλλαβίζει β-α-β, β-α-β, βαβὰ, ὁ Παρασκευᾶς ἀπαντᾷ: Ἐχω βαβὰ στὸ πόδι μου.

Ὅταν ὁ Τοτὸς συλλαβίζει κ-ο-κό, κ-ο-κό, κοκό, ὁ Παρασκευᾶς λέγει: — Γλυκό.

Ὅταν συλλαβίζει π-ι-πί, π-ι-πί, πιπί, ὁ Παρασκευᾶς ἀπαντᾷ: — Φόρεμα!

Ὅταν λέγει συλλαβιστὰ ψ-ι-ψι, ψ-ι-ψι, ψιψι, ὁ Παρασκευᾶς ἀπαντᾷ: — Γατίτσα!

Ὅταν συλλαβίζει μ-α-μ-μ, μ-α-μ, μ-α-μ, ὁ Παρασκευᾶς ἀπαντᾷ: — Θέλω νὰ φάω!

Νὰ δοῦμε ἂν θὰ μάθῃ καμμιὰ φορὰ νὰ διαβάξῃ.

Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης

(Α' Βραβεῖον Μ. Διαγωνισμοῦ Μεταφράσεως ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδοῦ Εὐριπίδου

τὴν 16 Μαΐου 1928.

ΣΗΜΕΡΑ δημοσιεύονται καὶ τ' Ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Μεταφράσεως. Ἀπὸ τοὺς περνοῦς, δὲν μὲνι πιά παρὰ ὁ Διαγωνισμὸς Ζεῖξω. Γρήγορα θὰ δημοσιεῦθον κι' αὐτοὶ τ' Ἀποτελέσματα κι' ἔπειτα ὁ ἀρχισουν οἱ προκηρῶσεις τῶν νέων. Ἡ «37η Κυριακὴ» ἐτοιμάζεται. Τὴ γράφει ὁ Ἀναστάσιος...

Πῶ, πῶ, τί σωρὸς ἀπὸ γράμματα σήμερον! Μοῦ προξενεῖ μεγάλην χαρὰ ἡ ἀγάπη κι' ἡ προθυμία τῶν φίλων μου, ἀλλὰ καὶ μὲ λυπεῖ ἡ ἀδυναμία νὰ τοῦς εὐχαριστήσω δ-λως. Γιὰ τὸ ὅθλα στήλες καὶ στήλες γιά ν' ἀπαντήσω σ' ὅσα μοῦ γράφουν, σ' ὅλες τίς ἐρωτήσεις, σ' ὅλες τίς ἀπορίες, σ' ὅλα τὰ «ζητήματα»... Ἀδύνατο! Καὶ θὰ παρηγορηθῶ νὰ πῶ λίγα λόγια στὸν καθένα.

Ἐγὰς φοιτητὴς τῆς φιλολογίας, ὁ Γεώργιος Κοτζιούλας, ποὺ γράφει καὶ πολλὸ ὥριμα ποίημα, μὲνι πιά πάλιν ἔκχευε τὴν γυναικίαν μου: ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ἕνας τόμος σου, στὸν ὅποιον βρήκα «κριτικὴν» ἡμεῖς ἐργα τοῦ Ἀγρᾶ, τοῦ Στασινοπούλου καὶ τοῦ Παναγιωτόπουλου, τῶν τριῶν καλυτέρων ἀπὸ τοὺς νέους ποιητὰς μας». Ἐστὶν ἀποφασιστικὸν καὶ αὐτὸς νὰ μὲν ἐλέγξῃ καὶ ποιήματα κι' ἐγὼ εἴμαι πολλὴ εὐχαριστημένη ποὺ ἀποκτῶ ἕνα νέο καλὸ συνεργάτη.

Μ' ἕνα θαυμάσιο γράμμα, ἡ ἀγαπῆμένη μου Τριανταφυλλένια, ἡ Ἐλένη Ρεῖς ἀπὸ τῆς Χίο, μὲ ἀναγνώρισε τὸς εὐτυχισμένους ἀρχιδῶν της μὲ τὸν κ. Ζαφειρόπουλο. Τῆς στέλνω ὅλες τίς μητρικὰς ἐλπίδας ποὺ μοῦ γυρεῖ καὶ κομπιδέω τὴν ὑπόσχεσή της, ὅτι καὶ πνευματικὴν θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ μ' ἀγαπᾷ καὶ νὰ γράφῃ γιά τὰ Διαπλάσματα ποὺ τόσο ἀρέσουν τὰ διηγήματά της.

Νὰ κι' ὁ Τζογῆς, ποὺ ἀγόρασε καὶ τὸν τόμο τοῦ 1920 καὶ μ' αὐτὸν ἔχει τώρα εἰκοσιπέντε. Ἄλλοι ἔχουν μένου. Σιγά-σιγά θὰ τοὺς ἀγοράσῃ κι' αὐτοὺς. Καὶ ὅχι τὴν

ὁμορφότερη παιδικὴν βιβλιοθήκη!

Ὁ Κατεργαράκος, ποὺ μοῦ γράφει γιά τὴν πρώτη φορά, δὲν ξέρει πὼς νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα του, τὸν καλὸν μου φίλον, ποὺ τὸν ἔκχευε συνδρομητῇ μου. Ἄλλὰ μοῦ φέρεται πὼς τὸ βρήκα: Μοῦ ἔστειλε 50 ἀ. χαμῆς γιά νὰ ἐγγράψω γιά μιὰ ἑξαμηνία ἐν μίκρῳ ἔπορῳ. Τί καλὺτερο; Προξενεῖ σ' ἕνα ἄλλο τὴν χαρὰ ποὺ τοῦ προξένησεν.

Ὁ Νιαγάρας μοῦ γράφει πόσο τὸν συγκίνησε ἡ Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος γιά τοὺς ξενιτεμένους. Ὁ θὰ θυμᾶται πάντα καὶ θὰ τὴν λέγῃ σὲ κάθε παιδί ποὺ θὰ φεύγει στὴν ξενιτιά γιά νὰ παρηγορηταί.

Γιά τὸ ξεπληθωμὸν, Ἀνάνια, σ' εὐχαρίστησα. Τώρα πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω καὶ γιά τὰ καλὰ λόγια ποὺ τὸ συνοδεύουν. Ἀλήθεια ἀργήσας νὰ μοῦ γράψῃς, ἀλλὰ μὲ ἱκανοποίησας μὲ τὸ παρρησιῶν!

Καὶ σέ, Ἐδωτάκι Καρίνη, σ' εὐχαρίστησα καὶ σ' εὐχαρίστησῃ ποὺ δὲν θὰ πάψῃς νὰ ἐσπαθώνης. Ὁ θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδώνυμου σου. Ἄλλὰ προηγουμένον γράμμα σου δὲν ἔλαβα.

Χαίρω πολλὸ, Ἰανή, ποὺ ξαναγυρίζεις: σὶν κύκλῳ μου «σάν τὸν ἄστρον οὐδὸς». Ἐννοία σου καὶ τὰ κομμάτια σου θὰ κριθοῦν μὲ τὴν ἀσπρητότητα ποὺ θέλεις. Σὲ τιμᾷ ποὺ δὲν ζήεις ἐπιστῆσαι γιά ἐνθάρρυνση, ἀλλὰ μόνον δικαιοσύνην. Γιά τὰ ψευδώνυμα ἔχεις πολλὸ δικαιο. Κι' ἐγὼ λέγω πάντα πὼς γιά κενὰς λόγους δὲν πρέπει κανεὶς ν' ἀλλάξῃ ψευδώνυμον μὲ τὸ ὅποιο ἔχιν πιά γνωστός, καὶ πολλὸ λιγότερο ἐπειδὴ ἔμαθον μερικὸι καὶ τὸ ἀληθινὸ ὄνομά του.

Ἐἴδες βέβαια, Ἐλιάνη, τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδώνυμου. Χαίρω, ποὺ ἀποφασιστὸς νὰ λαθάνης μέρος: σὶν κλῆσιν καὶ σοῦ ἔστειλα τὸ χαρτί ποὺ ἐξήγησες. Ἀύτως μπορεῖς νὰ στείλῃς ἀπὸ τὸ πρῶτον φυλλάδιο τοῦ Μαρτίου ἢ τοῦ Ἰουνίου, ὅταν νὰ συμπληρωθῇς στὸ διαγωνισμὸν τῆς Β' ἢ Γ' τριμηνίας.

Ποὺ καλὸς ὁ Ἐλεγχὸς σου, Ἡλιδόλουσι, καὶ εἰς ἀνάθεμα! Σοῦ ἔστειλα τὸ βιβλίο σου. Ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσῃς πάλιν νὰ μοῦ γράψῃς.

Διόρθωσα τὴν ταμνία σου, Γεώργιε Δεσμέ. Ἐννοῶ ὅτι τὸ γράμμα ἔκτισε τὸ ἔστειλες ὅχι «γιά νὰ μὲ κοιταξοῦς», παρ' ἀπὸ τὴν πολλὴν κι' εὐκαρινήν σου ἀγάπην. Σ' εὐχαριστῶ λοιπὸν γι' αὐτὸ, ἀλλὰ... νὰ μὴν ἐξηγήσῃς. Μοῦ φέρεται περιττὸν.

Ἀννὰ, αὐτὸ, εἴδες, σοῦ ἔδωκε. Δὲν ξέρω ὁμοῦς ἂν τὸ διαβάζω, γιὰ τὸ εἶχες γρημμένο μὲ ὕψιλον καὶ μὲ ἕνα λάμδον. Ὁ πωσθῆς, Ἀννὰ, εἰναι ὁρατόν.

